

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија

Университет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија

Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Воронешки државен универзитет
Русија

Воронежский государственный университет
Россия

Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ФИЛОЛОГИЯ, КУЛЬТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

**Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија**

**Университет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македония**

**Goce Delcev University in Stip
Macedonia**

**Воронешки државен универзитет
Русија**

**Воронежский государственный университет
Россия**

**Voronezh State University
Russia**

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

Ф И Л К О

F I L K O

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ФИЛОЛОГИЯ, КУЛЬТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

**ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS**

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковальов, Филолошки факултет при ВГУ
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)
Јулија Дончева, (Бугарија)
Неџати Демир, (Турција)
Зеки Ѓурел, (Турција)
Ахмед Ѓунишen (Турција)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Данијела Костадиновиќ (Србија)
Тамара Валчик- Булиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Реа Лујиќ (Хрватска)
Биљана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (БиХ)

Технички секретар
Татјана Уланска
Марија Тодорова

Главен и одговорен уредник
Драгана Кузмановска

Јазично уредување
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)
Софija Заболотнаја (руски јазик)
Бильана Иванова (англиски јазик)

Техничко уредување
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет
Филолошки факултет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија
Е-пошта: filko.conference@gmail.com
Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СИР - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

316.7(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција филологија, култура и образование
(1; 2016 ; Штип)
Зборник на трудови / Прва меѓународна научна конференција
филологија, култура и образование, 18-19 март 2016, Штип = Сборник
статьей / Первая международная научная конференция, 18-19 марта
2016, Штип = Conference proceedings / First International Scientific
Conference, 18-19 March 2016, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце
Делчев”, 2016. - 1119 стр. ; 21 см

Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-308-9

1. Насп. ств. насл. - I. Международная научная конференц
(1; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција филологија,
култура и образование (1 ; 2016 ; Штип). - II. First International
Scientific Conference (1 ; 2016 ; Схтип) види Меѓународна научна
конференција филологија, култура и образование (1 ; 2016 ; Штип)
а) Културология - Собири
COBISS.MK-ID 101960202

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татьяна А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македония)
Мария Кусевска (Македония)
Ева Гёргиевска (Македония)
Даниела Коцева (Македония)
Силвана Симоска (Македония)
Софья Заболотная (Россия)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Татьяна А. Тернова (Россия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италия)
Карин Рукэ-Брутэн (Франция)
Танван Тонтат (Франция)
Юлия Дончева (Болгария)
Неджати Демир (Турция)
Зеки Гюрел (Турция)
Ахмед Гюншен (Турция)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Даниела Костадинович (Сербия)
Тамара Валлич- Булич (Сербия)
Селена Станкович (Сербия)
Реа Луйич (Хорватия)
Биляна Марич (Босния и Херцеговина)
Душко Певуля (Босния и Херцеговина)

Ученый секретарь

Татьяна Уланска
Мария Тодорова

Главный редактор
Драгана Кузмановска

Языковая редакция
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонский язык)
Софья Заболотная (русский язык)
Биляна Иванова (английский язык)

Техническое редактирование
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адрес организационного комитета
Университет им. Гоце Делчева – Штип
Филологический факультет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македония

Воронежский государственный университет
Филологический факультет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия
Э-почта: filko.conference@gmail.com
Веб-сайт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Violeta Dimova (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Eva Gjorgjevska (Macedonia)
Daniela Koceva (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Necati Demir (Turkey)
Zeki Gurel (Turkey)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Rea Lujic (Croatia)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)

Conference secretary

Tatjana Ulanska
Marija Todorova

Editor in Chief
Dragana Kuzmanovska

Language editor
Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)
Sofya Zabolotnaya (Russian)
Biljana Ivanova (English)

Address of the Organizational Committee
Goce Delcev University - Stip
Faculty of Philology
Krstev Misirkov St. 10-A
PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy
Faculty of Philology
10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia
E-mail: filko.conference@gmail.com
Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1.	Andonova Albena - FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AT WORK IN A SMALL GROUP.....	17
2.	Асимопулос Панайиотис - УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МОРФОСЕМАТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ГРЕЧЕСКОМ, РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ	23
3.	Babic – Bjelic Olgica - APPLICATION OF POETRY WORKSHOPS IN KINDERGARTEN	33
4.	Басовска Мери, Ивановска Билјана - НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ – МАКЕДОНСКИ	41
5.	Белчев Толе, Младеноски Ранко - МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ	51
6.	Бердникова Ольга - НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	61
7.	Бизоев Никола - ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА	71
8.	Бијелиќ Бисера – ИМАГОЛОШКИТЕ СЛИКИ ЗА ИСТОКОТ И ЗАПАДОТ ВО ДРАМИТЕ НА ДЕЈАН ДУКОВСКИ И ГОРАН СТЕФАНОВСКИ	81
9.	Божиновски Александар, Методијески Дејан - ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ	93
10.	Величковска Родна - КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА ИЗРАЗЕНА ПРЕКУ ЗАПОЗНАВАЊЕ НА КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА ОБРЕДНО-ПЕЈАЧКИТЕ ЖАНРОВИ	101
11.	Веновска-Антиевска Снежана - ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	111
12.	Власова Марина - ЭЛЕМЕНТЫ СОКРАТИЧЕСКОГО ДИАЛОГА В ФИЛЬМЕ ДЖИМА ДЖАРМУША «КОФЕ И СИГАРЕТЫ»	119
13.	Гигова Лидија - ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА НА УЧИЛИШТЕТО ВО ПОДРАЧЈЕТО – ПОЛОЖБА НА УЧЕНИЦИТЕ	125
14.	Грачева Жанна – МАРКЕМАЛОГИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ АВТОРСТВА ТЕКСТА	135
15.	Грујовска Сашка - NOMINA AGENTIS ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	141

16. Ghentulescu Raluca - METAPHORS IN TECHNICAL-SCIENTIFIC TEXTS	147
17. Demir Necati - PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE	155
18. Денкова Јованка - АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА	163
19. Дёгтева Ярославна - ЧУЖОЙ ВЗГЛЯД КАК МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ПРОБЛЕМА	171
20. Димова Виолета - РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА	179
21. Dimova Mariya, Milcheva Hristina - THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA - IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE	185
22. Донев Драган – ПРОБЛЕМИ СО ПРИБЕЛЕЖУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПРИ КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ	191
23. Ѓорѓиева Димова Марија – НАРАТИВНИ ХИЈАЗМИ: КНИЖЕВНОСТА КАКО ИСТОРИЈА, ИСТОРИЈАТА КАКО КНИЖЕВНОСТ	199
24. Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка - КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ ЛИК ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ	209
25. Заболотная Софья - ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА	217
26. Зайналова Лариса - СОХРАНЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭКСПРЕССИВНОГО СИНТАКСИСА С. ДАЛИ В ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С. ДАЛИ).....	225
27. Зарецкая Виктория - КОНЦЕПТ МЕССИИ В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ПРОЗЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА Д. РУБИНОЙ «ВОТ ИДЕТ МЕССИЯ!»)	231
28. Ivanova Biljana, Kuzmanovska Dragana, Kirova Snezana - PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN, AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS - ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS	237
29. Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина - ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ВО МЕЃУЈАЗИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ИЗУЧУВАЧИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	247
30. Ивановска Лела - УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ЕВАЛВАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ КАДАР	255
31. Игнатовска – Димитрова Христина – КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ, РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ	263
32. Iliev Krste, Pop-Zarieva Natalija - THEMATIC AND TEXTUAL COMPARISON OF THE TRAGEDIES HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE AND ANTIGONE BY SOPHOCLES	275

33. Ильина Татьяна - ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЛУЖЕБНЫХ СЛОВ В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЯХ: ТРУДНОСТИ ПЕРЕВОДА	283
34. Iskrev Dimitar - KEY CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL EDUCATIONAL COUNSELING OF SCHOOL'S CLASS.....	291
35. Jakimovska Svetlana - ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH.....	297
36. Jankova Natka, Jovcheska Silvana - THE ART OF BUSINESS ENGLISH	307
37. Јованов Јане - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	315
38. Јованов Јане, Ромашевска Катерина - „ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО.....	323
39. Јорданов Киро, Чапова Загорка - ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК	333
40. Јосимовска Верица - КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА	345
41. Југрева Марија - ДИСТОПИСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРЕДВЕСНИК НА ИДНИНАТА ИЛИ САМО ТРЕНД ВО МОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА	351
42. Карапиколова-Чочоровска Луси - ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА „АНА КАРЕНИНА“ И НА „АНА“ НА ЈОВАН КОТЕСКИ).....	357
43. Касаповска-Чадловска Милена - КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	365
44. Kečan Ana - WAS CATHERINE EARNSHAW A VAMPIRE? A REVISITING OF WUTHERING HEIGHTS.....	377
45. Китанов Блаже, Китанова Ирена – ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО МАЛИОТ ПРИНЦ НА ЕГЗИПЕРИ	385
46. Китанова Ирена, Петрова Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ЧИТАЊЕТО И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА	393
47. Ковалев Геннадий - К ВОПРОСУ ОБ АВТОБИОГРАФИЗМЕ В РОМАНЕ А.С.ПУШКИНА «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН».....	401
48. Кожинкова Весна - КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАЗАНОВСКИ	409
49. Коробов-Латынцев Андрей - «СМЕРТЬ УНИВЕРСИТЕТА» РЕКОНСТРУКЦИЯ ФИЛОСОФИИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРИДРИХА НИЦШЕ (ПО РАБОТЕ «ЛЕКЦИИ О БУДУЩНОСТИ УНИВЕРСИТЕТА»).....	417
50. Коцева Весна, Тодорова Марија, Уланска Татјана - ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК	423
51. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ	431

52. Krsteva Marija - BIOGRAPHICAL FICTIONS ABOUT THE GREAT AMERICAN AUTHORS F. SCOTT FITZGERALD AND ERNEST HEMINGWAY	439
53. Кузмановска Драгана, Шекеринова Емилија - ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕННАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	449
54. Kurteshi Voglushe, Gulevska Valentina - COMPARATIVE MONITORING OF BEHAVIOR OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA	457
55. Kyrchanoff Maksym W. - LITERATURIZING MODERNIZATIONS IN PRE- AND POST-MODERN SOCIETIES: DESTRUCTION OF ARCHAICNESS IN CONTEXTS OF INTELLECTUAL OPPOSITIONS OF BARBARISM AND CIVILIZATION CATEGORIES IN HISTORICAL TIME	463
56. Kyuchukova Sylvia - INCLUSION OF CHILDREN RAISED IN INSTITUTIONS TO THE DEVELOPMENTS IN THE SPHERE OF HEALTH BEHAVIOR.....	475
57. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ	483
58. Леонтиќ Марија - А1 и А2 ЗАЕДНИЧКИ РЕФЕРЕНТНИ РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ПРИ ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА	489
59. Мајхошев Андон – ГОВОР НА ОМРАЗА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ МЕДИУМИ ВО РМ. ПРИМЕРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	501
60. Макаријоска Лилјана, Ѓорѓиоска Жаклина - ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИТЕ ЛЕКСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА МИХАИЛ РЕНЦОВ	509
61. Малинов Зоранчо - ШТИП, „ЧЕТ’РСЕ“ И УНЕСКО - КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	515
62. Мануковская Татьяна – ЗИМНИЕ СВЯТКИ В С. ПЕРШИНО И СИНИЕ ЛИПЯГИ НИЖНДЕВИЦКОГО РАЙОНА ВОРОНЕЖСКОЙ ОБЛАСТИ.....	523
63. Марковиќ Михајло, Новотни Соња - ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)	533
64. Меркулова Инна - ПАРАМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛЕКСИКИ МАКЕДОНСКОГО ЯЗЫКА	541
65. Меркулова Ирина, Марьяна Розенфельд - ЯЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ	549
66. Методијески Дејан, Голаков Костадин - ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ	555
67. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТИНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ	565

68. Мирчева-Бошевска Билјана - МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ.....	573
69. Михайлова Елена, Цзяннань Чжан - КОНЦЕПТ «МУЗЫКА» В ТВОРЧЕСТВЕ С.В. РАХМАНИНОВА В КОНТЕКСТЕ РАЗЛИЧНЫХ ИСКУССТВ	581
70. Михајловиќ Костадиновска Сања – МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	591
71. Молчанова Н. - АСТРАЛЬНЫЙ КОСМОС КОНСТАНТИНА БАЛЬМОНТА	605
72. Moretti Violeta - LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER.....	615
73. Нацев Трајче, Веселинов Драган - КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА.....	623
74. Недюргамедов Георгий - СОДЕРЖАНИЕ ТЕОРИЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ СТАРШЕКЛАССНИКОВ РЕАЛИЗУЕМЫХ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛАХ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА	631
75. Ниами Емил - ПОЛИТКОРЕКТНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА	639
76. Никодиновски Звонко - СЕМИОЛОГИЈАТА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА	645
77. Николовска Кристина - ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЛГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	655
78. Ничева Весна, Ашкова Маја, Иванова Адријана - ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21- ВЕК	663
79. Новотни Соња, Марковиќ Михајло - КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ	669
80. Орлов Алексей - ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОРТРЕТ РЕВОЛЮЦИИ В КНИГЕ ИВАНА БУНИНА «ОКАЯННЫЕ ДНИ»	681
81. Петрова Снежана – ИНТЕРКУЛТУРНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ).....	691
82. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Коцев Митко - ВОСПИТИНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО	699
83. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Китанова Ирена, Коцева Даниела - СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ	707
84. Петрова-Цамбазова Снежана – МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ	713
85. Петровска-Кузманова Катерина - МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ	719

86. Popova Ana - THE REPRESENTATION OF ST. NICHOLAS THE WARM-HEARTED PROTECTOR AND ST. SIMEON THE STILYTES IN THE CHURCH OF ST. GEORGE AT POLOŠKO	727
87. Pop-Zarieva Natalija, Iliev Krste - THE BYRONIC HERO: EMERGENCE, ISSUES OF DEFINITION AND HIS PROGENIES	741
88. Попоска Соња - АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ	749
89. Правдина Ирина - КОНТРАСТИВНЫЙ АНАЛИЗ ТЕРМИНОВ РОДСТВА В ДИАХРОНИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И СЕРБСКОГО ЯЗЫКОВ).....	759
90. Пресилска Јасмина – ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА ВО БИТОЛА	765
91. Продановска Весна - ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК.....	775
92. Пухова Татјана - РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ВОРОНЕЖСКИХ КАЛЕНДАРНЫХ ОБРЯДАХ	785
93. Ramadanski Draginja L. - SOVIET BOOK OF THE DEAD	797
94. Ряполов Сергей - ВВЕДЕНИЕ В ФИЛОСОФИЮ» ВАСИЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА КАРПОВА И ФОРМИРОВАНИЕ ОРИГИНАЛЬНОЙ РУССКОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	805
95. Сандева Васка, Деспот Катерина - АРХИТЕКТОНСКИ ЗАВЕСИ ВО ПРОСТОР ПРИЧИНА ЗА ДРАМАТИЧНОСТ ВО ПРОСТОР.....	817
96. Сидорук Екатерина - «МАССОВЫЙ» ЧЕЛОВЕК В КОНТЕКСТЕ РОЕВОЙ ЖИЗНИ (НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ «ГОЛУБОЕ И КРАСНОЕ», РАССКАЗА «КЛЮЧАРЕВ И АЛИМУШКИН»)	825
97. Симионска Магдалена - МОРФОСИНТАКСАТА И МЕСТОПОЛОЖБАТА НА ПРИЛОШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	829
98. Симоска Силвана – ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И/ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ.....	839
99. Širbu Otilia - BETWEEN SACRED AND PROFANE.....	857
100. Smilkova Viktorija - INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH	863
101. Ставрева Веселиновска Снежна, Кирова Снежана - КОРЕЛАЦИЈА И ИНТЕГРАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ СОДРЖИНИ СО ЕКОЛОШКА ТЕМАТИКА НА ЧАСОВИТЕ ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО Р. МАКЕДОНИЈА	877
102. Стојанов Трајче - ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ	887

103. Стојаноска Иванова Татјана, Анастасовски Иван, Томевска Илиевска Елизабета - ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ	899
104. Сулејмани Умит, Челик Махмут - МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ	905
105. Тамкина Вера - МУЗЕЙНОЕ ЭКСПОНИРОВАНИЕ КАК ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ПРАКТИКА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	915
106. Танеска Александра П., Здравковска-Адамова Благојка - ИСКАЖУВАЊЕ МИНАТОСТ СО СУМ И ИМАМ-КОНСТРУКЦИИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ОСВРТ НА НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК	923
107. Тантуровска Лидија - „МАША И МЕДВЕДЬ“ НА МАКЕДОНСКИ	933
108. Тасевска Марица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ВАРИЕТЕТИ ВО АВСТРИЈА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ Ј АЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК „SCHRITTE INTERNATIONAL“	943
109. Тернова Татьяна - ИСТОРИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ А. МАРИЕНГОФА В РОМАНЕ «ЕКАТЕРИНА»	951
110. Тефова Маја Ѓ. - ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС	959
111. That Thanh-Vân Ton – LA COMMUNE DE PARIS: UNE PAGE D'HISTOIRE MÉCONNUE, DÉFORMÉE VOIRE OUBLIÉE	971
112. Тихонова Ольга - ОСНОВЫ ТИПОЛОГИИ И ЭВОЛЮЦИЯ РОМАНТИЧЕСКОГО ГЕРОЯ В ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА	979
113. Тодорова Марија, Коцева Весна - ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	989
114. Тоевски Свето - ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕННИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И НА ЕФЕКТИВНАТА ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА - ПОГЛЕД НА ПРАКСАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТИ И НА ЈАЗИЧНИОТ ОДДЕЛ НА МИТ ИНСТИТУТОТ	997
115. Трајкова Мира - АКЦИОНА ПЕРСПЕКТИВА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ЗА НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК: AGENDA И VITET	1017
116. Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана - СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК	1029
117. Фролова Анна - ЯЗЫК КЛАССИКИ И ЯЗЫК СОВРЕМЕННОСТИ В ПЬЕСАХ-РЕМЕЙКАХ С. КУЗНЕЦОВА И О. БОГАЕВА «НЕТ ПОВЕСТИ ПЕЧАЛЬНЕЕ НА СВЕТЕ...» И С. ЖАТИНА «РОМЕО И ДЖУЛЬЕТТА: ВОРОНЕЖСКИЕ СТРАДАНИЯ»	1035
118. Холина Дарья - ЭКСПРЕССИВНЫЙ СИНТАКСИС В ПОЭЗИИ У.Б. ЙЕЙТСА	1043

119. Хохонин Дмитрий - МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЛИЦ, СВЯЗАННЫХ С МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ И ПРОФЕССИЕЙ	1053
120. Христовска Соња – ЈАЗИКОТ ВО МОИТЕ СОНОВИ И СОНОВИТЕ НА МОИТЕ БЛИСКИ	1063
121. Цветановски Гоце - МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ	1071
122. Џубалевска Мери - АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРОСЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА	1079
123. Челик Махмут, Сулејмани Умит - КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЦИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН	1089
124. Чернобаева Алла - ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ГРЕХЕ И О ВОЗМЕЗДИИ В ВОРОНЕЖСКИХ ДУХОВНЫХ СТИХАХ	1097
125. Чуносова Ирина - РАЗВИТИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	1103
126. Швецова Ольга - ЯЗЫКОВОЙ ОБРАЗ АНТИУЧЁНОГО (НА МАТЕРИАЛЕ ПОВЕСТИ И. ГРЕКОВОЙ «КАФЕДРА»)	1109
127. Шутаров Васко - ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	1117

SOVIET BOOK OF THE DEAD

Draginja L. Ramadanski

Department of Russian Language and Literature

Faculty of Philosophy

University of Novi Sad

druginjaramadanski@gmail.com

Russian writer Yevgeny Lyvovich Shiffers (1934-1997) at the time of writing the book *Смертио смерть nonrav/Death by Death Defeated**(1966-1967) was lean on giant and powerful subtext of Antiquity, Christianity and Buddhism. This sophisticated thanatologist represents the ideal form of death as a universal principle that pervades the universe. By means of the fundamental estrangement and deconstruction of religious syntagm "in the name of the Father, the Son and the Holy Spirit" Shiffers frees the reader from superficial automatism of a believer and introduces him into rethinking the theological symbolism, in the spirit of religious modernism and post-atheistic searching for God. The main character, "Thomas the writer" presents in his writings the torment growing up in the Soviet Union, when the sons, building dubious careers, betrayed their fathers. Accepting blame for stealing his father's scientific manuscripts (symbolic patricide) Thomas took over his specific flock to escort it to the voluntary death. He continues his dynamic learning on Holy Trinity and the participation of man in this process, as well on the ideas about the resurrection-through-acceptance-of death. We have here a kind of soviet Book of the Dead. *Смертио смерть nonrav/Death by Death Defeated* is novel of metaphysical realism, with excursions into the diverse discourses, from religious through intimate to science fiction, and that we can successfully understand and evaluate it according to its own rules.

Keywords: USSR, sixties, metaphysical realism, searching for God, thanatology

The Soviet Union in the sixties of the past century... Khrushchev's de-Stalinization era, when intellectuals enthusiastically leave the prison of a single ideological citation... It turned out, in fact, that the memory of Russian literature, even after half a century of radical atheism, was still hiding rich inter-textual resources.

Our paper is dedicated to a relatively short period of this decade (“шестидесятници”), when multitude of neo-modernist styles appeared, compensating for half a century stylogenetic lacuna. Concentrated mystical experience comes to the scene, the artists become priests of the new utopia, marked by overcoming mere phenomena and arriving to the core of the matter. At first glance those were illegible texts, and on the other - new icons, or something what should replace them.

It was the time of the inspired 'kitchen' conversations, reading and intensive exchange of gnostic, occult and esoteric samizdat, rediscovering Russian religious thinkers, not without confusing impression of "déjà vu". The task of Russian artists was the establishment of the links with tradition, and to try creatively to (re)design the overall heritage. Within that circle, some ingenious mystics acted, whose radical breakthrough borders on insanity.

In the prose of these creators ("monsters of the sixties, “templars of the proletariat”), secret alchemical lines are represented, with their theurgical realism, whose nonconformity still maintained a certain hierarchy. All this is described in the novel of Yuri Mamleyev's *Московский гамбит /Moscow Gambit* (1985).

There is an opinion that the very direction of metaphysical realism implies to a way out of the spiritual crisis of the Russian society at the time (inert atheism of Brezhnev's era). This prose involves not only the visible world (often in naturalistic release), but also an invisible and hidden sphere of reality, insisting on the positions of realism as magical narcissism, at times suspending the original and scale life to its reflection.

We would prefer comparing all these occurrences with Yugoslav Mediala artistic group from the sixties (Olya Ivanyicky, Leonid Sheika, Miro Glavurtic, Milic of Macva and others), which was advocating a program of long memory, considering that there is no death, but "only modification". But soon it turned out that the Soviet society is not ready for this innovative wave. Creators who rushed to legitimize their voice, were stigmatized and ostracized, and their work was sanctioned as a literary pathology and crime. Soviet literature was plunged into a new hibernation to re-awakened in late eighties. But many writers of the sixties, unfortunately, did not face it.

The novel of Yevgeny Lyvovich Shiffers, of which we are reporting, the author himself calls "a strange book" or menippea. Menippean satire, namely, cancels the paradox of literature and philosophy, which characterize the situation "on the doorstep". "There's no innovation," it is more like "grey archaism" of Dostoevsky and Bakhtin, says the author. Novel, was emerging in the creative trancelike bursts during the winter 1966-1967, near Moscow, in the dacha of the translator Victor Golishev. The title has origins from the syntagm from the orthodox Easter hymn „Смертию смерть поправ“ („Death by death defeated“).

It is a complex, multiplanned and poly-genre work, which incorporates the autobiographical novel, mythological epics, religious-philosophical treatises, two interpolated dramatic texts, as well as excerpts from author's correspondence. We can say that the text reflects the atmosphere of the intellectual circle of the philosophers Piatigorsky, Zilberman, Genisaretsky, the priests Alexander Meny and Dmitry Dudko, sculptors and painters E. Neizvestny, I. Kabakov, M. Schwartzman, E. Steinberg, composers Nikolai Karetnikov and Avet Terteryan. The literary opus of Shiffers has long been practically unknown outside this circle. Only in 2004 the publishing of his neglected and suppressed heritage began, which was capable of changing the image of the Russian culture of the 20th century.

This sophisticated thanatologist represents the ideal form of death as a universal principle that pervades the universe. In the opinion of Yuri Gromyko, the commentator of Shiffers's work, it is a desire repently to repeat the feat of Jesus Christ, to renew the energy of the Holy Trinity. Going to death while preserving the energy of love, in the state of the communal spirit (соборность), would contain in itself the possibility of resurrection (Шифферс, 2004: 382).

Shiffers's dissident position at the time of writing the novel provided playing with many ideas on the topic of suicide, and even Buddhist supranaturalism and thanato-eidetic yoga. In that sense this mysterious book was eloquent expression of the disinherited epoch. Shiffers, namely, read the Gospel for the first time shortly before he started the writing of this strange novel, namely in 1966.

The poetics of the novel is characterized by the antinomic connection of aristocratic refinement with chastity and innocence. The reader is aware of this special, sharp and concise language by which, as it looked to him, he can talk to the souls of the deceased. It follows the system of a completely trivial terminology which refrainlike crosslinks the novel and builds a meaningful aura. A separate paper should definitely be devoted to the analysis of the pivotal ad hoc quasi-terms of the tractate. Let's quote only some, as a rule, written in capital letters, sometimes dozens of times in a row: SOMETHING, PROTECTIVE CHARTER, GERMINATE, FULL MEASURE, THIRST, GREAT EXIT TO THE OTHER, SELFRESURRECTION, often hyphenated with other words.

By means of the fundamental estrangement and deconstruction of religious syntagm "In the Name of the Father, the Son and the Holy Spirit" Shiffers frees the reader from superficial automatism of a believer and introduces him into rethinking of the theological symbolism, in the spirit of religious modernism and post-atheistic searching for God (богоискательство)

Let us not forget that this is a society that was for half a century devoid of religion, the culture that was deeply schizoid and cracked on the matter of religion on the public lie and secret truth of its practicing (otherwise in the sixties there were frequent secret baptisms of intellectuals). Historiosophic penetration into the myth was one of the ways to start a religious discourse after the death of Stalin (the dictator of theological education, who in the most difficult moments

of the Patriotic War, at the moment, renewed the syntagm the Holy Russia).

Shifters in his novel does not form separate characters, but imitates theirs horizon of awareness, in accordance with the apophatic theology. Starting with the parable of Oedipus (child with pierced feet, who entered the cultural significant relationships with his parents), Shifters comes to the presentation of self-consciousness of Jesus Christ, from his appearance in the womb of Holy Mary to death on the cross. The chapter *Она смотрела на свой живот/She looked at her belly* is the apocryphal version of the Immaculate Conception, retold according to the rules of archaic and infantilized style of Russian sectarianism. Shifters's directorial talent enabled him to listen to the myriad voices of those who are willingly choose the death, while preserving the faith in the forthcoming life, by means of the energy of love. The question is: how to join this energy? Shifters's answer is: by a repentant repeating the feats of Jesus Christ.

Choosing the death means the experience of being deserted by God ("богооставленность"), in order to take the next step in the creation of the world. That is the true identity of the man, his equalization with himself. Going to death, in a state of inner tranquility and determination (love on the cross) contains within itself the possibility of flesh resurrection.

Author launches the trinary creative act, that involves "the Holy Spirit of Death" itself. We are facing the strange mixture of heresy and brutal meditation on the Cross (Шифферс, 2004: 204).

The first part *Автобиография/Autobiography* responds to the traditional idea about the novel: there is a hero, plot, the division into chapters. All voices sound in unison. "There is no salvation here, but there is thirst, which is assuaged by vinegar of literature" as said by Shifters's disciple Maria Ignatieva. The ideas here are more important participants of the events than the very heroes. Author and hero are referred to one another, and finally bury each other.

The main character, "Thomas the writer" presents in his writings the torment growing up in the Soviet Union, when the son, building dubious career, betrayed his father and was falling in love with his stepsister. Accepting blame for stealing his father's scientific manuscripts (symbolic patricide) as well as the occurred incest, Thomas in his redeeming artistic synopsis hints at another possibility: that the father, after leaving family and science - physics, pushed for a new family, and new science - metaphysics.

After his father's ritual suicide, Thomas took over his specific flock to escort it to the voluntary death. We have here a kind of soviet Book of the Dead. Thomas wrote a book, "harmless and ordinary as madness", where timber of cemetery crosses was waiting to sprout and chase fragrant buds. Overwhelmed by fresh mother's grave, Thomas takes a cruciform pose, draws an arm deeper into the other sleeve, with his elbows stuck out, stands silently among the crosses, checking that they did not accidentally start becoming a forest (Шифферс, 2009: 73).

Thomas doubles the Shifters's idea of "breaking the laws of decent writing," finding himself in Orthodoxy, in its isiastic tradition. The apocrypha

about Mary and Joseph, led Thomas to a lunatic asylum ("a cheerful house in Ignatovski alley") just like Michael Bulgakov's Master. The basic question remains for him "where I go after death, and whether the world changed after my departure" (Шифферс, 2004: 213).

In the chapter *Веселые параграфы/Merry Paragraphs* the thesis that every death is – for the sake of life, is developed. And it should be made closer to oneself long before one starts to be scared. God, who is everywhere and in everything, created the world by the unification with himself. Poetry is a child of incest, too, because the merging of man with himself is in act. Death is equated with a sexual intercourse. The energy then transmitted when ejecting oneself from oneself, is the product of lived life. The highlight of the economy of nature is "to build its own being by using its own death" (Шифферс, 2004: 329). While the Old Testament did not foresee the participation of man in the construction of the being, Christ by his sermon shifts the responsibility on the shoulders of man, fulfilling the ethical meaning of life-for-the-sake-of-death. There is no eternal recurrence, because every next spiral is enriched by the past morality. Thomas's book talks about the migration of lives after the death, about their construction of the world, the condensation of their energy into light. The energy released in death of Christ and the Buddha is comparable to the atomic explosion, capable to shake the foundations of the world.

Chapter *Переписка с друзьями (Correspondence with Friends)* reminds us of the famous book of Gogol's correspondence. By reading these sequences, we are introduced to the real soviet establishment in the sixties, and to the lament of Russian intellectuals. The letter of V. Nepomnyaschy, the editor of the "New World", is quoted, which explains his refusal to publish the novel in 1968. This opinion differs from routine editorial practice of the time:

"Trying to get to the last cell of sense, you comminuted steps into numerous small steps and, especially in the second part, you start in a certain sense to exploit your own style. (...) Your book is hardly a work of art or prose composition, it is a philosophical treatise in the form of fiction. As a philosophical treatise, the book is too literary, and that's the paradox. Maybe it's not a lack, but a virtue (in a way), maybe it's just a new genre, but hardly will any of our newspapers make it the possession of wider audience. Moreover, despite its suggestive power and a certain authenticity, your system does not ressemble the Gospel: the time of new Gospels has past, or it still has not come" (Шифферс, 2004: 320)

In the rest of his life Shiffers cherished his historiosophical ideas. In the treatise *Обрезанное сердце/The Hart Circumcised* written immediately after novel, he continues his dynamic learning about Holy Trinity and the participation of man in this process, as well as ideas about the resurrection-through-acceptance-of death. However, at the beginning of tractate he self-critically remarks:

"Recognizing man and not recognizing God I got to insoluble contradiction" (Шифферац, 2005: 245).

Another decade should have passed when Shiffers in his lecture on relationship of Christianity to suicide (1978, published in 1991 titled as *Самоубийство/Suicide*) he said that suicide is "false sacrifice of one's body to a kind of idol", actually to the Prince of darkness (Шифферац, 2005: 166-168). This reflection is based on the premise of Dostoyevsky's hero Kirillov: "Who dares to kill oneself he is God". In the background of this attitude is in despair of obsessed soul ("уныние") and its unsatisfied pride and egotism. „God did not create neither death nor evil. Ontologically - it is a problem of liberty" (Шифферац, 2005: 176).

In the eighties in the centre of Shiffers's interests are the issues of Russian holiness and genius, until finding their "technological formula." The basic method of Shiffers's creative realization, after definitive parting with fine literature, become manuscript volumes and a photo album as "a form of struggle with Gutenberg", certainly following the poetics of *Оавшие листья/Fallen Leaves* by V. V. Rozanov, whom Shiffers had just discovered for himself. In the last decade, during perestroika and after it, the primary theme of Shiffers's meditations was the life and death of Nicholas II family. In 1991 he made the film *Путь царей/Emperors' Road* - a mystical exploration of the murder in Yekaterinburg, as a sort of legacy.

Advocating hagiocracy as the Russian idea, promoting the necessity of occult defense of the state and astrology geopolitics in the era of Yeltsin did not sound too bizarre. In Shiffers's public lectures and performances the opposition topics of Diveyev and Zion sound clearly, Buddhist tones are strengthening, as well as the idea of the Russian-Asiatic synthesis. The religious rethinking of science is related to this period (physics, biology, photochemistry), for the purpose of hermeneutics of pre-mortal and post-mortal conditions. "I was always interested in only one thing - man facing death", Shiffers said at the moment of candor (Шифферац, 2005: 599).

Vladimir Rokityansky, who is the most responsible for publishing Shiffers's heritage, in his collection of interviews *В поисках Шиффераца* (*In Search of Shiffers*) admits:

"My first, energy-rich but inarticulate, impression of reading Shiflers's novel was: how it can it be written like this? All the words are highlighted in one sentence (capital letters, italics, adhesive dash). Some hysterical thought. There is something artificial in his writings and conversations: the mask of Christian priest, with undisguised interest for Buddhism and the occult. That is what made many move away from him."

Zoya Krahmalynikova, a religious activist and the publisher of the Orthodox almanac, for which she was imprisoned in the late eighties, in the same collection of interviews remembers Shiffers's statement that he was baptized by Christ Himself. "In the snow. Somewhere in the suburbs." Occasionally, he said that he was the secret catacomb bishop, grudged if any of his friends was baptized

by "ordinary" parish priest, falling into arrogance (*прелестъ*) of spiritual elitism. He reacts violently and considered himself an apostle.

Galina Manyevich and Edward Steinberg pointed out Shiffers's charisma and found that Shiffers is a worthy successor of the sophiologic line of Pavel Florensky and Sergey Bulgakov. "Shiffers sought and expressed the religious sense of art, while Boris Groys desacralized art, incorporating it in economics."

Shiffers's host in Tarusa, translator Victor Golishev, believes that the novel is "half artistic, half philosophical read" guided by the idea of synthesis of religion, not limited to Orthodoxy. "In my opinion, Shiffers exercised torturing of the Russian language. It bothered me to read it" - says Golishev

According to Joseph Bakstein, the form and content of Shiffers's beliefs were in the discrepancy: innovator of form and traditionalist in content. At the same time it does not fit the logic of development of modernism or postmodernism of the 20th century. It was, in the opinion of Bakstein, "a marginal, isolated phenomenon outside the international typology", and even "a literary bad taste".

Auto-comments following Shiffers's texts have no support of artistic theory. And from the point of I. Kabakov and B. Groys, V. Sorokin, D. Prigov, S. Rubinstein, and the whole of the Moscow conceptualist school, Shiffers represented potentially totalitarian tradition in the interpretation of spiritual phenomena ("some foolish prophetism"). In return, the attitude towards Shiffers became skeptical and ironic.

In the „neophyte“novel *Отворзи мне двери/Open the Door to Me* (published in Paris in 1978) dissident writer Felix Svetov (husband and collaborator of Krahmalynikova, which he joined in exile in 1985 due to his "anti-Soviet agitation and propaganda") depicted the friendship and split with Shiffers, till the conclusion that in worldview of his friend Satanism was almost involved („чистая бесовщина“).

Let's just say in the conclusion that the cultural responsiveness of Yevgeny Shiffers as time passed manifested its dispersion, by becoming open to infinite knowledge and skills. This bottomless bag neither made Faust happy. His religious belief is not finally crystallized, it continued its fluctuation from cult to cult, with more or less witty concordance. This Gothic building, with numerous towers, arches, gutters and walkways, had, however, the cornerstone in the Orthodox Christianity.

Regarding *Смертио смерть nonрав/Death by Death*, we believe that we have a novel of metaphysical realism, with excursions into the diverse discourses, from theological thoughts through intimate to science fiction, and that we can successfully understand and evaluate it according to its own rules.

References

- Громыко, Ю. (2004). „Роман Е. Л. Шиффера и мы: текст самодиагностики“ в: *Смертио смерть поправ*. Москва: Русский институт (стр. 377–397).
- Игнатьева, М. (2005). *Свободная книга свободного человека*, Знамя, 2005/8
- Мамлеев, Ю. (2008). *Московский гамбит*, Москва: Зебра Е, АСТ, Хранитель.
- Светов (Фридлянд), Феликс, *Отверзи ми двери*
http://www.belousenko.com/wr_Svetov.htm
- Рокитянский, В. Р. (2010). *В посках Шиффера*, Знамя, 2010/2
- Суботић, И. (2000). *Од Авангарде до Аркадије*. Београд: Клио.
- Хамваш, Б. (2011). *Велика ризница предака*. Београд: Службени гласник.
- Хоружий, С. (2004). *Духовная и культурная традиции России в их конфликтном взаимодействии* . <http://polit.ru/article/2004/09/28/horuzhiy/> /приступљено 3. марта 2012.
- Шифферс, Е. (2004). *Смертио смерть поправ*. Москва: Русский институт.
- Шифферс, Е. (2005). *Религиозно-философские произведения*. Москва: Русский институт.
- Шифферс, Ј. (2009). *Смрћу смрт уништив*. Београд: Дерета (*translated in Serbian D. Ramadanski*)

* For the purposes of this paper translated into English by D. Ramadanski